

NOTITIE

Onderwerp	TWEEDE AANVULLING AANVRAAG ONTHEFFING RUIMTELIJKE INGEPEN
Aan	Stuurgroep Meanderende Maas
Datum	26-6-2023
Referentie ON	WSD.2.11/23-010.727
Referentie OG	WSD2.11-0079
Status	Definitief 1.0
Project	Planuitwerking Meanderende Maas
Projectcode	124679- WSD.2.11
Kopie naar	-
Verificatie	Auteurs: [REDACTED] gecontroleerd door: [REDACTED] goedgekeurd door: [REDACTED] Paraaf/handtekening: [REDACTED]
Bijlage(n)	-

1 INLEIDING

Op 13 oktober 2022 is een ontheffingsaanvraag soortbescherming van de Wet natuurbescherming ingediend bij de RVO onder kenmerk 5190027496712. Deze ontheffing is nodig voor het project Meanderende Maas. In overleg met het RVO zijn een aantal verduidelijkingen gewenst. Deze notitie geeft deze verduidelijkingen.

2 SOORTINFORMATIE

2.1 Bever

Voor bever geldt dat alle territoria (op één na) en de meeste verblijfplaatsen behouden blijven gedurende de werkzaamheden. Voor het territorium op het schiereiland bij Appeltern geldt dat verblijfplaatsen en foerageergebied van één beverterritorium verloren gaan. In het activiteitenplan is onderbouwd dat het compenseren van leefgebied geen mogelijkheden biedt. Dit komt door de aanwezigheid van meerdere beverterritoria in de omgeving en het feit dat er geen bos aangeplant kan worden als foerageergebied in de stroomlijn van de Maas. Voor het beverterritorium op het schiereiland bij Appeltern betekent dit dat het territorium verloren gaat.

In het activiteitenplan is beschreven waarom het wegvangen en verplaatsen van de bever naar nieuw leefgebied geen geschikt alternatief is (ten opzichte van de bever zelf een nieuw territorium te laten zoeken). Deze paragraaf biedt aanvullende onderbouwing voor deze afweging.

Met V. Dijkstra (beverdeskundige Zoogdiervereniging) is op 11 april 2023 nogmaals overlegd over deze casus. Hier is de volgende onderbouwing naar voren gekomen voor het hanteren van de werkwijze waarbij geen bevers worden verplaatst:

- er zijn in de Provincie Gelderland, Noord-Brabant en in Nederland zeer weinig locaties die niet bezet zijn door bever én waar beheerende organisaties een bever willen hebben. De kans op het vinden van een uitzetlocatie voor de bever is daarom nihil:
 - navraag bij Brabants Landschap, Geldersch Landschap & Kasteelen, Natuurmonumenten, de Omgevingsdienst Brabant Noord, de provincie Gelderland en het waterschap Aa en Maas geeft te weten dat er geen ruimte beschikbaar is om de beverfamilie uit te zetten;
- het verplaatsen van een bever (familie) zorgt voor veel stress bij de bever en kost daarnaast veel gemeenschap geld;
- een gebied waar de bevers naar verplaatst gaan worden, gaat op termijn vanzelf worden bereikt door bevers. Het verplaatsen van de bevers ontnemt andere bevers de kans om op natuurlijke wijze door middel van dispersie een eigen territorium te kunnen bemachtigen. Er is daarom dus vroeg of laat sowieso sprake van conflict voor de te verplaatsen beverfamilie;
- het verplaatsen van de bever naar een nog niet bezet territorium versnelt enkel de groei van de beverpopulatie. Hierdoor ontstaan er eerder conflictsituaties met menselijke belangen en wordt ook de situatie eerder bereikt waarbij ook op andere locaties bevers verplaatst of zelfs gedood moeten worden (Dijkstra, 2022 & Overman, 2022);
- partijen die schade ondervinden als gevolg van de actieve verplaatsing zouden partijen die de verplaatsing hebben uitgevoerd, of verordonneerd, kunnen aanklagen om de schade te verhalen. Bovendien kan het maatschappelijke draagvlak voor de bever worden geschaad als telkens bevers worden verplaatst en daardoor problemen elders sneller optreden (Dijkstra, 2022).

Het ongeschikt maken van het leefgebied en de bever zelf een nieuw territorium laten vinden langs de Maas heeft de voorkeur. Mogelijk vindt er conflict plaats met omliggende territoria voordat de bever een nieuw territorium vindt. Echter is deze manier van werken de manier waar bij zo min mogelijk verstoring is voor de bever en daarmee de beste werkwijze.

Buiten het plangebied en direct grenzend aan het plangebied is ook geen geschikt leefgebied aanwezig. In de gouden Ham en bij de uiterwaarden rondom Maasbommel, Lithoijen en bij Ravenstein zijn al beverterritoria aanwezig (NDFB, 2023). Ook verder stroomopwaarts bij De Keent, de Loonse Waard, Kraaijenbergse Plassen en stroomafwaarts bij de Lithse Ham, Buitenpolder Heerewaarden en het Maximaal Kanaal bij Den Bosch zijn waarnemingen van bever bekend. Ook hier is niet op voorhand te zeggen waar er beschikbare leefgebieden aanwezig zijn. Gebaseerd op de aantallen waarnemingen van bever in de ruime omgeving kan worden afgeleid dat vrijwel alle potentieel geschikte plekken reeds bezet zijn door bever.

Het passief laten verplaatsen van de bever (waarbij de bever(familie) op eigen initiatief vertrekt door het ongeschikt maken van het leefgebied) heeft tot gevolg dat er mogelijk conflict komt over territoria tussen rivaliserende beverclans. Dit is echter de manier waarop zo veel mogelijk wordt voorkomen dat bevers worden gedood.

De beverfamilie bestaat bij Appeltern uit zes bevers. Het feit dat deze bevers een nieuw territorium moeten zoeken, en de mogelijke gevolgen hiervan (conflict en zwervende bevers) hebben geen enkel effect op de beverpopulatie in Gelderland of Nederland.

In 2016 is al vastgesteld dat de bever in een gunstige staat van instandhouding verkeert (Jasman et al, 2016). De beverpopulatie in Gelderland is inmiddels ook dusdanig groot dat de gevolgen van de werkzaamheden bij Appeltern geen effect heeft op de nog steeds groeiende Gelderse beverpopulatie. Omdat overige territoria binnen het project Meanderende Maas blijven behouden zijn negatieve effecten op de staat van instandhouding van de bever door het gehele project ook uitgesloten.

2.2 Ransuil

Voor ransuil geldt dat er vier nestlocaties verloren gaan door de kap van de nestbomen (waarvan drie locaties worst-case scenario). Voor twee nesten geldt dat deze ongeschikt worden gemaakt voorafgaand aan het broedseizoen van ransuil als deze nestlocatie wordt verstoord door de werkzaamheden. Hierbij is in het activiteitenplan aangegeven dat er voldoende alternatieve nestlocaties aanwezig zijn in het plangebied voor de ransuil om hier een nieuw nestlocatie te realiseren. Van de aanwezige grote nesten in het plangebied blijft 60 - 75 % behouden gedurende de werkzaamheden. Deze paragraaf beoordeelt nogmaals of er voldoende nesten aanwezig zijn binnen de territoria van de ransuil nesten die verloren gaan. Hierbij wordt cumulatie meegenomen voor de nestmogelijkheden voor buizerd.

De territoriumomvang van ransuil wordt beïnvloed door de voedselsituatie en het habitat. Doorgaans wordt aangehouden dat de dichtheid ongeveer 5 - 10 broedparen per 10 km². Dit komt grofweg overeen met de aangetroffen territoria in en rondom het plangebied van Meanderende Maas. Een territorium bedraagt dan rond de 2 km² aan oppervlak. Een cirkel rondom een nestlocatie met deze oppervlakte geeft een straal van circa 800 m. Afbeelding 2.1 geeft de territoria van ransuil aan op de locaties van de nesten die (worst-case) verloren gaan.

Voor het territorium R5 geldt dat er geen tot nauwelijks overlap is met andere territoria van ransuil en buizerd. Hier zijn 13 alternatieve nestlocaties beschikbaar binnen de territoriumgrens van ransuil die behouden blijven tijdens de werkzaamheden. Dit is voldoende om het verlies van de nestlocatie van ransuil op te vangen, compensatie door het ophangen van nestmanden is voor dit territorium niet nodig.

Voor het territorium R20 geldt dat deze buiten buizerdterritoria valt, maar dat er minimaal 4 (te behouden) territoria van ransuil aanwezig zijn binnen 800 m van R20 (zie afbeelding 2.1). Hierin zijn nesten van algemene soorten aanwezig die behouden blijven (7 nesten), echter kan door de overlap met vijf andere territoria niet worden gegarandeerd dat er voldoende alternatief is:

- binnen het territorium van R20 ransuil is het nodig om 4 nestmanden op te hangen, zo dichtbij mogelijke de originele nestlocatie.

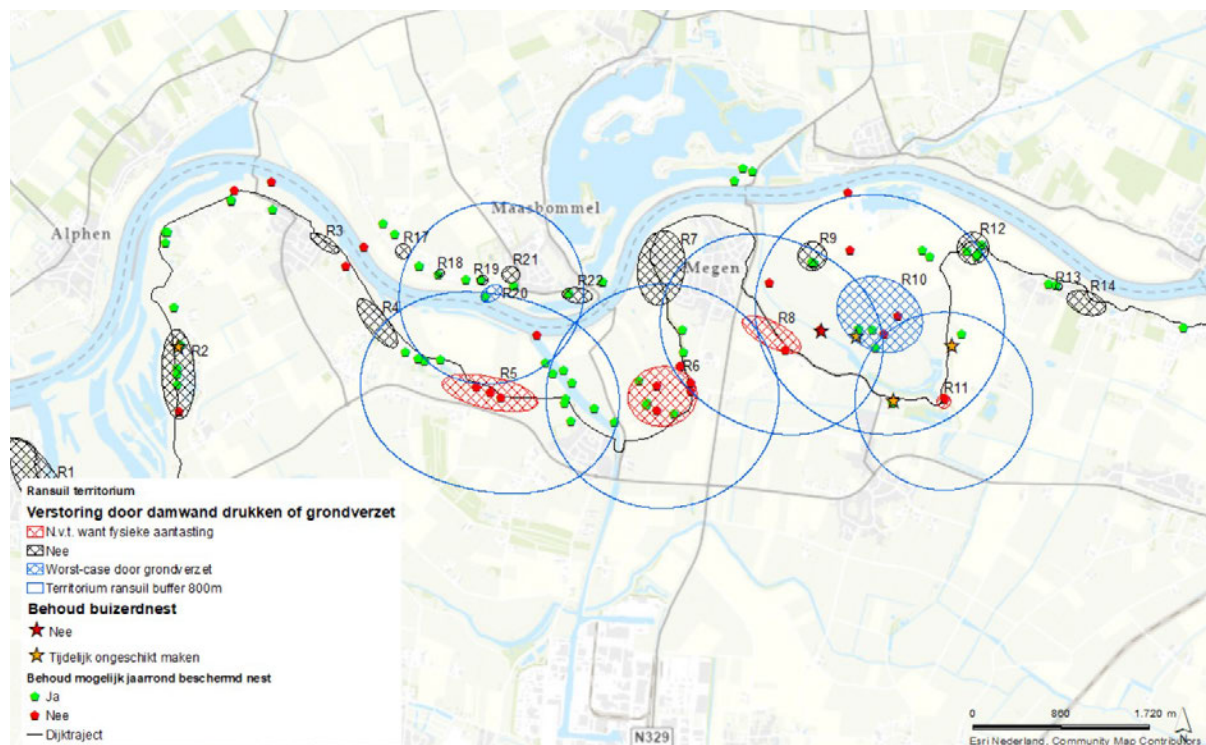
Voor het territorium R6 geldt dat er overlap is met R5, R8 en de territoria van buizerd (zie ook afbeelding 2.1). Naast de buizerd territoria heeft R6 enkel overlap met territorium R5 van ransuil. Hier bevinden zich 9 nesten langs het Burgemeester Deelenkanaal. Omdat hier zeker 9 geschikte alternatieve nestlocaties aanwezig zijn, en er voor territorium R5 nog meer nesten aanwezig zijn (dichter bij de originelere nestlocatie van R5), is er voldoende alternatief voor territorium R6 en R5 om een vervangende nestlocatie te vinden:

- voor R5 en R6 is compensatie door het ophangen van nestmanden niet nodig.

Voor territoria R8, R10 en R11 geldt dat er een overlap is in de territoria van de ransuil maar ook van de voorkomende buizerdnesten. Het is daarom onzeker dat de te behouden nesten voldoende alternatief bieden voor het verlies van de nestlocaties van ransuil:

- voor de territoria R8, R10 en R11 is het nodig om 4 nestmanden per nestlocatie op te hangen om te compenseren voor het verlies aan nestlocaties van ransuil. In totaal worden 12 nestmanden opgehangen binnen deze territoria.

Afbeelding 2.1 Locaties van (worst-case) te verliezen nesten van ransuil met de omvang van het territorium van de ransuil voor deze nestlocatie. Op de achtergrond de behouden nesten van andere soorten binnen het plangebied

Nestmanden

Het is nodig om in totaal 16 nestmanden te plaatsen om als compensatie te dienen voor ransuil:

- dit is nodig voor de territoria R8, R10, R11 en R20

Het gaat om nestmanden van het type UK RA 01 van Vivara Pro of vergelijkbaar. De nestmanden zijn gemaakt van wilgentenen en hebben grofweg een afmeting van 41 centimeter doorsnee en 15 cm hoogte. Dit type nestmand wordt doorgaans als geschikt compensatiemiddel gezien. Afbeelding 1.2 en 1.3 geven een impressie hoe de nestmand in een boom kan worden opgehangen. Ook is op deze afbeelding te zien dat ransuil daadwerkelijk gebruik kan maken van dergelijke nestmanden.

De nesten worden op minimaal 7 m hoogte opgehangen in bomen, die voldoen aan de eisen die een ransuil aan een nestboom stelt. Indien mogelijk worden deze manden nog hoger opgehangen. Er vindt geen jaarlijkse controle plaats, omdat de nestmanden zodanig stevig worden opgehangen zullen deze duurzaam meegaan. In alle nestmanden wordt een laag turf/takjes/bladeren aangebracht als nestbekleding (zie afbeelding 2.3).

Er wordt minimaal één broedseizoen als gewenningsperiode geboden zodat ransuil voldoende tijd heeft om de nieuwe nestgelegenheden te ontdekken en er aan te wennen. Dit houdt in minimaal 6 maanden voorafgaand aan het kappen van de nestboom waarvan de maanden maart t/m augustus meetellen.

De locaties van de nestmanden worden gekozen binnen de aangegeven buffer om de territoria van het nest wat verloren gaat. Hierin moet per verloren nestlocatie 4 nestmanden worden geplaatst:

- de nestmanden worden zo dichtbij mogelijk maar in ieder geval binnen 800 meter van het bekende territorium van de ransuil geplaatst (zie buffer in afbeelding 2.1);
- hierbij worden duurzame locaties gekozen die niet later alsnog verloren gaan of worden verstoord door de werkzaamheden;
- de exacte locaties van de nestmanden worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol en het ecologisch logboek;
- het voltooien van de plaatsing en de exacte locatie van de nestmanden worden gemeld bij het bevoegde gezag.

Door het ophangen van nestmanden zijn er voor ransuil voldoende nestmogelijkheden aanwezig. Ook blijft er door de gefaseerde werkwijze van het project (zie paragraaf 4.3 van het activiteitenplan) voldoende foerageergebied aanwezig. Nesten die verloren gaan worden verwijderd buiten het kwetsbare seizoen (buiten maart t/m augustus) zodat er geen jonge ransuilen overlijden. Om deze redenen heeft het project geen negatief effect op de staat van instandhouding van de ransuil.

Afbeelding 2.2 Voorbeeld van een ransuilkuiken in kunstmatige nestmand (mandtype UK RA 01 op de website van Vivara Pro)

Afbeelding 2.3 Impressie van nestmanden voor de ransuil die gevuld zijn met een laag bladeren en kleine takjes als nestbekleding

2.3 BUIZERD

Voor buizerd geldt dat er één nest verwijderd wordt door de kap van de nestboom en vier nesten worst-case voorafgaand worden verwijderd of ongeschikt gemaakt om verstoring van de nestlocatie te voorkomen. Hierbij is onderbouwd dat er voldoende alternatieve nestlocaties aanwezig zijn in het plangebied voor de buizerd om hier een nieuw nestlocatie te realiseren voor de buizerd. Van de aanwezige grote nesten in het plangebied blijft 60 - 75 % behouden gedurende de werkzaamheden. Daarnaast blijven nog bomen behouden die geschikt zijn als nestlocatie voor buizerd zoals bijvoorbeeld de bomen langs de Kortestraat, de Rulstraat en de Maasakkerstraat. Ook blijft er bos behouden bij de bosschages in de Hemelrijkse Waard (RWZI 3,5 – 4 ha) en rondom de Tv-toren bij Megen (3 ha) waar geschikt habitat voor de buizerd aanwezig is, buiten verstoringsafstanden van de werkzaamheden.

Buizerd heeft de voorkeur om in het territorium de fundamenten van oude nesten van andere vogels (zoals kraaiennesten) te gebruiken om een nieuw nest te bouwen. Het territorium is qua omvang enkele kilometers ten opzichte van de nestlocatie (BIJ12, 2017). Afbeelding 2.4 geeft de territoria aan van de buizerdnesten die (worst-case) verloren gaan of ongeschikt worden gemaakt. Hierbij is een territorium omvang aangehouden van 2 km vanaf de nestlocatie. Voor het meest westelijke nestlocatie van buizerd binnen het plangebied (bij de bosschage rondom de RWZI) geldt dat er binnen het territorium 9 bekende nestlocaties aanwezig zijn die geschikt zijn voor buizerd om te gebruiken als nieuwe nestlocatie. Dit is voldoende zodat geen extra compensatie nodig is voor buizerd.

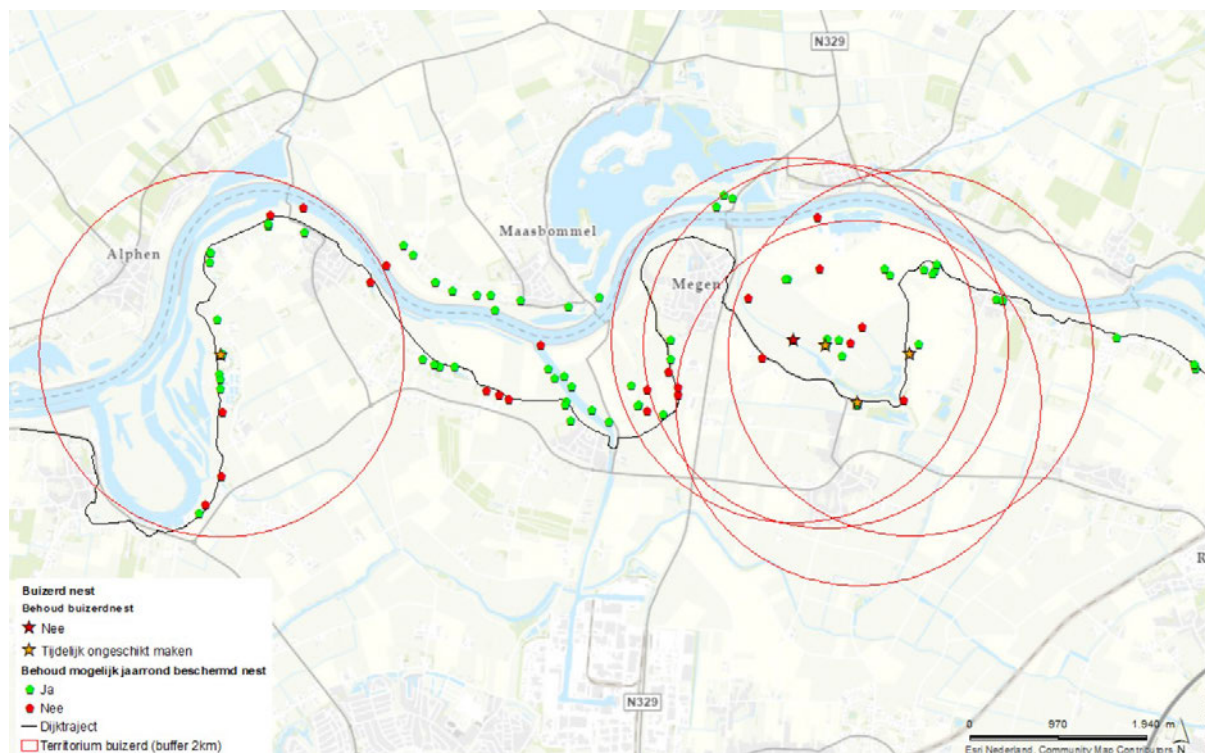
Voor de 4 territoria bij de Diedensche Uiterdijk geldt dat deze elkaar overlappen. Binnen deze territoria blijven 23 bekende nestlocaties aanwezig zijn die geschikt zijn voor buizerd om te gebruiken als nieuwe nestlocatie. Deze nestlocaties zijn aangegeven met ene groene stip op afbeelding 2.4. Hierbij zijn geschikte nestlocaties buiten het plangebied (binnendijs) nog niet meegenomen.

Hiervan moet worden uitgegaan dat er ook nog geschikte bomen om te nesten én geschikte nesten aanwezig zijn. Dat sommige potentiële nestlocaties relatief dicht bij elkaar liggen is geen knelpunt, plaatselijk kan de afstand tot een buurpaar van buizerd klein zijn (<200 m) (BIJ 12, 2017).

Voor ransuil worden nestmanden opgehangen, hierdoor is er geen sprake van cumulatie tussen de achteruitgang in het aantal beschikbare nesten voor ransuil en buizerd.

Omdat er voldoende alternatieve nestlocaties voor buizerd aanwezig zijn, er geen cumulatie is met nesten voor de ransuil én omdat nesten voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt worden gemaakt is er geen sprake van een verslechtering van de lokale en regionale staat van instandhouding van de buizerd.

Abbeelding 1.4 Locaties van (worst-case) te verliezen buizerdnesten en de territoria van deze nestlocaties. Op de achtergrond de behouden nesten van andere soorten binnen het plangebied

2.4 Roek

In het activiteitenplan is beschreven dat er twee van de drie locaties van de metakolonie van roek verloren gaan door de kap van bomen. 27 van de 66 aanwezige roekennesten gaan verloren. Deze toevoeging geeft extra onderbouwing dat er voldoende en geschikte alternatieven beschikbaar zijn en geeft informatie over hoe zwaar de ingreep weegt op de staat van instandhouding (Svi).

In de ruime omgeving van het plangebied zijn meerdere roekenkolonies aanwezig. Het gaat bijvoorbeeld om minimaal 2 locaties langs de A2 (circa 13 km afstand), ten noorden van Rosmalen (circa 9 km afstand), ten westen van Oss (4 km afstand), ten noorden van Oss (6 km afstand) en ten westen van Alphen (3 km afstand). Dit betreft waarnemingen van 2022 tot 2023 (NDFF, 2023). Hoogstwaarschijnlijk zijn er meer roekenkolonies aanwezig die door het waarnemerseffect niet bekend zijn. Dit betekent dat de roekenkolonie bij Lithoijen niet van bovengemiddeld belang is voor de regionale en lokale staat van instandhouding. Immers, er zijn veel meer roekenkolonies in de nabijheid (lokaal) en op grotere afstand (regionaal).

Om deze reden, en omdat er voldoende alternatieven nestlocaties zijn voor de kolonie bij Lithoijen (zie hieronder), heeft het project geen negatief effect op de lokale, regionale en landelijke staat van instandhouding van roek.

Op 19 april 2022 is een veldbezoek uitgevoerd naar het voorkomen van de roeken en het onderzoeken van alternatieve nestlocaties voor de roek bij Lithoijen. Hierbij is gekeken naar de beschikbare alternatieve nestlocaties voor roek. Zoals beschreven in het activiteitenplan zijn deze aanwezig bij de Lithoijenseweg en aan de Molenweg.

Afbeelding 2.5 laat de locatie aan de Lithoijenseweg zien waarbij zichtbaar is dat de achterste bomen onbezet zijn, maar over voldoende vorken beschikken om nesten te huisvesten. Hier blijven 8 bomen behouden en gaan 4 bomen verloren. Deze bomen zijn van hetzelfde formaat en geschikt om nesten te huisvesten. Hier is dus voldoende gelegenheid om te nesten, en nog voor uitbreiding van het aantal nesten. Afbeelding 2.6 laat de locatie van de roekennesten aan de Molenweg zien. Het is zichtbaar dat er veel nesten aanwezig zijn over een afstand van circa 180 m.

De rest van de loop van de Molenweg is geschikt als alternatieve nestlocatie voor de nesten die verloren gaan. Over een lengte van circa 420 m zijn geschikte nestbomen aanwezig, zie afbeelding 2.7. Bomen zijn vrijwel volledig overeenkomend in groeivorm, hoogte en ligging in het landschap. Er is geen reden om aan te nemen dat er een ander verstoringsregime aanwezig is langs de rest van Molenweg. Voor de roek die relatief niet verstoringsgevoelig is, maakt dat deze locatie geschikt is. Afbeelding 2.8 geeft een overzicht van de bomen die als alternatief kunnen dienen, duidelijk is dat deze bomen geschikt zijn qua groeivorm en er voldoende stevige vorken in de bomen aanwezig zijn.

In de huidige locatie langs de Molenweg zijn al 39 nesten aanwezig zijn (van in totaal 66 nesten), omdat er veel meer geschikte bomen aanwezig zijn is er voldoende ruimte voor de kolonie om als alternatieve nestlocatie te dienen. Daarnaast kan er ook nog steeds sprake zijn van toekomstige uitbreiding van de roekenkolonie. Immers, langs de Molenweg is meer ruimte aanwezig dan nodig zou zijn voor alternatieve nestlocaties én langs de Lithoijense wegblijven geschikte nestbomen aanwezig.

Van de aanwezige nesten blijft 60 % behouden, er zou dan evenveel ruimte (180 m bomenrij) extra aanwezig moeten zijn als vervangende nestlocatie bij de Molenweg als nu in gebruik is. Langs de Molenweg is meer dan 180 m extra bomen beschikbaar (er is 420 m beschikbaar). Daarnaast is op afbeelding 2.6 te zien dat de nestdichtheid van de kolonie verschilt per boom terwijl de groeivorm niet verschilt, dat leidt tot de conclusie dat er binnen de huidige kolonie aan de Molenweg ook nog ruimte is voor meer nesten.

Daarnaast gelden de volgende punten:

- vanuit het project Meanderende Maas is navraag gedaan bij de beherende gemeente (gemeente Oss) waaruit bleek dat er geen plannen zijn om de bomenrij aan de Molenweg te kappen;
- de bomen betreffen essen. Tijdens het veldbezoek zijn geen aanwijzingen waargenomen dat hier sprake is van essentaksterfte. De levensvatbaarheid en het toekomstperspectief van de bomen is dus goed;
- de bomen die zijn aangegeven in afbeelding 1.7 bieden voldoende nestgelegenheid in hun groeivorm, er zijn voldoende vorken in de bomen aanwezig die geschikt zijn als nestlocatie voor de roekenkolonie;
- de roeken uit deze kolonie zijn gewend om in deze bomen (essen) met de kenmerkende groeivorm te nesten. Sommige individuen zullen van de huidige bomen (populieren) moeten verplaatsen naar essen. Het feit dat er sprake is van één metakolonie waartussen uitwisseling van individuen bestaat, betekent dat het voor deze situatie niet uitmaakt dat er sprake is van verschillende boomsoorten en groeivormen van deze bomen. Immers, de roeken zijn al gewend aan verschillende bomen waar in deze nestelen.

- om te zorgen dat voldoende takmateriaal beschikbaar voor de roeken om nieuwe nesten te bouwen worden de takken van de te verwijderen nesten aan de boomvoeten van de nieuwe locaties gelegd. Zo is er voldoende takmateriaal;
- ook blijven verder binnendijs alle bomen behouden die aanvullend takmateriaal kunnen leveren;
- bij de afwegingen en de beoordeling voor het bepalen van effecten op roeken en de effectiviteit van de beschreven maatregelen is overlegd met ecologen en deskundigen die ervaring hebben met roeken. Het gaat hierbij om ervaringen in zowel uitvoering, planvorming en begeleiding van projecten met roeken. Daarnaast is ook meegekeken door een ecooloog met aantoonbare jarenlange ervaring met het monitoren van (verplaatsen van) roeken en het tellen van roeken binnen de gemeente Wijchen.

Afbeelding 2.5 Locatie van de roekennesten aan de Lithoijenseweg. Aan de achterzijde zijn de bomen met een groen kruis aangegeven die behouden blijven

Afbeelding 2.6 Locatie van de roekennesten aan de Molenweg, al deze bomen blijven behouden

Afbeelding 1.7 locaties van roekenkolonies en alternatieve nestlocaties

Afbeelding 2.8 Alternatieve nestlocaties voor de roekenkolonie langs de Molenweg

2.5 STAAT VAN INSTANDHOUDING

Deze paragraaf biedt een extra overzicht van de staat van instandhouding (svi) van de soorten die zijn beschreven in het activiteitenplan. Het gaat erom of de aantallen van de soort (voor de effecten op de svi) zijn vergeleken met de lokale en regionale aantallen van de soort.

Effecten op de staat van instandhouding voor de bever, grote modderkruiper, ransuil, buizerd en roek zijn nader onderbouwd in dit document. Voor de soorten steenmarter, kerkuil, steenuil, ooievaar, sperwer, slechtvalk en kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) wordt geen ontheffing aangevraagd omdat (voor sommige soorten door het nemen van maatregelen) negatieve effecten zijn uitgesloten. Daarmee is er ook geen negatief effect op de staat van instandhouding. Voor de kleine marterachtigen worden wel maatregelen genomen in het kader van de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Voor dat geldt dat de effecten op de soort in het kader van de uitvoeringsmaatregelen zijn vergeleken met de groei in aantallen van dat lokaal en regionaal. Dit is reeds beschreven in het activiteitenplan (paragraaf 6.1 en bijlage 3). Nadere onderbouwing is hiervoor niet nodig.

Voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis geldt dat bij het nemen van voldoende mitigerende en compenserende maatregelen de staat van instandhouding van de soort niet wordt beïnvloed. Door het nemen van maatregelen zoals de compensatie van verblijfplaatsen voor de ruige dwergvleermuis en het garanderen dat vliegroutes van vleermuizen functioneel blijven, heeft het voornemen geen negatief effect op de staat van instandhouding van vleermuizen. In bijlage 3 van het activiteitenplan zijn de aantallen van de soorten lokaal en regionaal beschreven, er zijn geen exacte telgegevens beschikbaar waardoor is gekeken naar waarnemingen. Hieruit komt voor de vijf vleermuissoorten naar voren dat het plangebied geen bovengemiddeld belang vormt voor de vleermuis populatie. Dit is gebaseerd op het feit dat van de soorten waarnemingen bekend zijn in de regio en deze qua verspreiding niet afwijken van het beeld in het plangebied.

Voor poelkikker geldt dat er slechts enkele individuen zijn aangetroffen in het plangebied, onderdeel van een grotere populatie bastaardkikkers. Het betreft dus geen zuivere populatie poelkikkers. Van poelkikker zijn in de wateren waar effecten zijn voorzien maximaal tussen de 1 en 6 exemplaren waargenomen gedurende het nader onderzoek. In de regio zijn waarnemingen bekend van de poelkikker. Het betreft dan voornamelijk waarnemingen in en rondom het rivierengebied. Buiten het rivierengebied zijn poelkikkers voornamelijk aanwezig op de pleistocene zandgronden (zoals bijvoorbeeld het Klompven bij Oss en de vennen rondom Wijchen) (NDFF, 2023). Op basis van de bekende verspreiding van poelkikker, waarnemingen (NDFF) én het feit dat er slechts enkele poelkikkers zijn aangetroffen gedurende het nader onderzoek heeft de populatie in het plangebied van Meanderende Maas geen bovengemiddelde betekenis voor de lokale en regionale populatie van poelkikker. Door het nemen van maatregelen is er altijd geschikt leefgebied (winter, zomer en voortplantingshabitat) aanwezig in het plangebied voor de poelkikker. Daarnaast worden maatregelen genomen om het doden van poelkikker te voorkomen. Om deze redenen, én omdat er in de toekomstige situatie vele meer geschikt leefgebied voor de poelkikker wordt gecreëerd, is er geen negatief effect op de staat van instandhouding van de soort.

2.6 Literatuur

Jansman, H.A.H., G.A. de Groot, M.E.A. Broekmeyer & D.R. Lammertsma, 2016. Status Bever in Nederland. Kaders om te komen tot bevermanagement. Wageningen Environmental Research (Alterra), Wageningen.

Overman, W., 2022. Advies bevers Oude Wiel te Wamel. Notitie N2022.017. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Dijkstra, V., 2022. Aanvullende onderbouwing advies bevers Oude Wiel te Wamel. Notitie N2022018. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

